

ZALECENIE KOMISJI
z dnia 18 czerwca 2019 r.
w sprawie projektu zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu na Cyprze
obejmującego lata 2021–2030
(2019/C 297/13)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (UE) 2015/652 oraz uchylecia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 2,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Przepisy rozporządzenia (UE) 2018/1999 zobowiązują każde państwo członkowskie do przedłożenia Komisji projektu swojego zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, obejmującego okres od 2021 r. do 2030 r., zgodnie z art. 3 ust. 1 oraz załącznikiem I do tego rozporządzenia. Pierwsze projekty zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu miały zostać przedłożone do dnia 31 grudnia 2018 r.
- (2) Cypr przedłożył projekt zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu w dniu 29 stycznia 2019 r. Przedłożenie tego projektu planu stanowi podstawę i pierwszy etap procedury iteracyjnej z udziałem Komisji i państw członkowskich, służącej finalizacji zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, a następnie ich wdrażaniu.
- (3) Przepisy rozporządzenia (UE) 2018/1999 zobowiązują Komisję do przeprowadzenia oceny projektów zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu. Komisja dokonała kompleksowej oceny cypryjskiego projektu zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, uwzględniając istotne elementy rozporządzenia (UE) 2018/1999. Ocena ta⁽²⁾ jest publikowana wraz z niniejszym zaleceniem. Poniższe zalecenia oparte są na tej ocenie.
- (4) Zalecenia Komisji mogą dotyczyć w szczególności: (i) poziomu ambicji założeń, celów i wkładów służących zbiorczemu osiągnięciu celów unii energetycznej, a zwłaszcza celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej oraz poziomu elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych, który państwa członkowskie zamierzają osiągnąć w 2030 r.; (ii) polityk i środków odnoszących się do celów na szczeblu państw członkowskich i Unii oraz innych polityk i środków o potencjalnym znaczeniu transgranicznym; (iii) wszelkich dodatkowych polityk i środków, które mogą być wymagane w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu; (iv) interakcji między istniejącymi i planowanymi politykami i środkami zapisanymi w zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu oraz spójności tych polityk i środków, w ramach jednego wymiaru i między poszczególnymi wymiarami unii energetycznej.
- (5) Opracowując swoje zalecenia, Komisja uwzględniła, z jednej strony, potrzebę zsumowania określonych, ujętych ilościowo planowanych wkładów wszystkich państw członkowskich, by ocenić poziom ambicji na szczeblu Unii, a z drugiej strony to, że państwo członkowskie musi mieć wystarczająco dużo czasu na należyte rozważenie zaleceń Komisji przed finalizacją planu krajowego.
- (6) Zalecenia Komisji dotyczące poziomu ambicji państw członkowskich w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych zostały opracowane według wzoru podanego w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2018/1999, opartego na obiektywnych kryteriach.

⁽¹⁾ Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 223.

- (7) Jeśli chodzi o efektywność energetyczną, zalecenia Komisji opierają się na ocenie poziomu ambicji na szczeblu krajowym, przedstawionego w projekcie zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, w porównaniu ze zbiorowym poziomem wysiłków koniecznych do osiągnięcia celów Unii, uwzględniając, w stosownych przypadkach, informacje dotyczące szczególnych okoliczności krajowych. Ostateczne wkłady krajowe w dziedzinie efektywności energetycznej powinny odzwierciedlać potencjał oszczędności energii racjonalnych pod względem kosztów oraz powinny zostać wsparte solidną długoterminową strategią na rzecz renowacji budynków oraz środkami służącymi realizacji obowiązku oszczędności energii wynikającego z art. 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE⁽³⁾. Państwa członkowskie powinny również wykazać, że należycie uwzględniły zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”, wyjaśniając w szczególności, w jaki sposób efektywność energetyczna przyczyni się do racjonalnej pod względem kosztów realizacji krajowych celów w zakresie konkurencyjnej gospodarki niskoemisyjnej, bezpieczeństwa dostaw energii oraz rozwiązania problemu ubóstwa energetycznego.
- (8) Rozporządzenie w sprawie zarządzania wymaga od państw członkowskich przedstawienia ogólnego przeglądu inwestycji niezbędnych do osiągnięcia założeń, celów i wkładów określonych w zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu, a także ogólnej oceny źródeł tych inwestycji. Krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu powinny zapewnić przejrzystość i przewidywalność polityk i środków krajowych w celu zagwarantowania pewności inwestycji.
- (9) Jednocześnie, w ramach cyklu europejskiego semestru na lata 2018–2019, Komisja położyła silny nacisk na potrzeby inwestycyjne państw członkowskich w zakresie energii i klimatu. Znalazło to odzwierciedlenie w sprawozdaniu krajowym na 2019 r. dotyczącym Cypru⁽⁴⁾ oraz w zaleceniu Komisji dotyczącym zalecenia Rady dla Cypru⁽⁵⁾ w ramach procesu europejskiego semestru. Komisja uwzględniła najnowsze ustalenia i zalecenia wynikające z europejskiego semestru w swojej ocenie projektów zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu. Zalecenia Komisji uzupełniają najbardziej aktualne zalecenia dla poszczególnych państw wydawane w ramach europejskiego semestru. W swoich zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu państwa członkowskie powinny również zapewnić uwzględnienie najnowszych zaleceń dla poszczególnych państw, wydanych w ramach europejskiego semestru.
- (10) Przepisy rozporządzenia w sprawie zarządzania zobowiązują ponadto wszystkie państwa członkowskie do należytego uwzględnienia wszelkich zaleceń Komisji dotyczących projektów zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, które mają zostać przedłożone do dnia 31 grudnia 2019 r., a jeżeli dane państwo członkowskie nie uwzględni zalecenia lub jego istotnej części, powinno ono przedstawić swoje uzasadnienie i podać je do wiadomości publicznej.
- (11) W stosownych przypadkach państwa członkowskie powinny przekazywać – w swoich zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu oraz ich aktualizacjach w późniejszych latach – te same dane, które przekazują do Eurostatu lub do Europejskiej Agencji Środowiska. Zastosowanie tego samego źródła oraz, w miarę dostępności, statystyk europejskich jest również niezbędne do obliczenia poziomu bazowego na potrzeby modelowania i prognoz. Zastosowanie statystyk europejskich umożliwi lepszą porównywalność danych i prognoz wykorzystywanych w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu.
- (12) Wszystkie elementy załącznika I do rozporządzenia (UE) 2018/1999 należy uwzględnić w ostatecznym zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu. W tym kontekście należy dokonać oceny makroekonomicznego wpływu planowanych polityk i środków oraz, w możliwym zakresie, ich wpływu na zdrowie, środowisko, zatrudnienie i kształcenie, umiejętności oraz społeczeństwo. Należy zapewnić udział społeczeństwa i innych zainteresowanych stron w przygotowywaniu ostatecznego zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu. Te i inne elementy zostały szczegółowo opisane w dokumencie roboczym służb Komisji, który jest publikowany wraz z niniejszym zaleceniem⁽⁶⁾.
- (13) Chociaż strategię i środki opisane w projekcie planu wydają się być w dużej mierze spójne dla różnych wymiarów, Cypr powinien dopracować w ostatecznym planie ocenę wzajemnych powiązań między politykami i środkami. Cypr powinien również dostarczyć więcej informacji na temat synergii między wymiarami obniżenia emisyjności, bezpieczeństwa energetycznego i rynku wewnętrznego, a także zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim”. Analiza mogłaby zawierać szacunki ilościowe i powinna również obejmować ewentualne negatywne interakcje między politykami i środkami, a także pokazać, w jaki sposób Cypr zamierza je wyeliminować. Ocena interakcji politycznych i skutków przekrojowych mogłaby również być przydatna dla poszczególnych polityk i środków lub grup polityk i środków mających szeroki wpływ na cypryjski system energetyczny i wykraczających poza ten system. Obejmuje to strategię polityczne związane z pełnym wdrożeniem konkurencyjnego rynku energii elektrycznej, wprowadzeniem gazu ziemnego lub połączeniem międzysystemowym izolowanego systemu elektroenergetycznego Cypru. Założenia w ramach wymiaru badań naukowych, innowacji i konkurencyjności muszą wspierać planowane działania na rzecz innych wymiarów unii energetycznej.

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD (2019) 1012 final.

⁽⁵⁾ COM (2019) 513 final z 5 czerwca 2019 r.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 223.

- (14) Ostateczny zintegrowany krajowy plan w dziedzinie energii i klimatu można by uzupełnić o bardziej kompleksowe środki, aby wykorzystywać potencjał interakcji z gospodarką o obiegu zamkniętym.
- (15) Zalecenia Komisji dla Cypru opierają się na ocenie opracowanego przez Cypr projektu zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, publikowanego wraz z niniejszym zaleceniem (⁷),

NINIEJSZYM ZALECA, ABY CYPR PODJĄŁ NASTĘPUJĄCE DZIAŁANIA:

1. Wyjaśnienie sposobu, w jaki planuje osiągnąć cel na rok 2030 zakładający emisję gazów cieplarnianych na poziomie -24 % w porównaniu z rokiem 2005 w odniesieniu do sektorów nieobjętych unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji poprzez uwzględnienie dalszych opłacalnych strategii politycznych w latach 2021–30, a także planowanego wykorzystania elastyczności między sektorami podejmującymi wspólny wysiłek redukcyjny oraz różniczanymi sektorami użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa. Szczególną uwagę można by poświęcić sektorowi transportu.
2. Znaczące zwiększenie poziomu ambicji w perspektywie roku 2030 do co najmniej 23 % udziału energii ze źródeł odnawialnych jako wkładu Cypru w realizację unijnego celu w zakresie energii odnawialnej na 2030 r., zgodnie ze wzorem zawartym w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2018/1999 oraz po należyтым uwzględnieniu odpowiednich okoliczności i krajowych ograniczeń. Uwzględnienie w ostatecznym zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu orientacyjnej trajektorii osiągania wszystkich punktów odniesienia wynikających z art. 4 lit. a) ppkt 2 rozporządzenia (UE) 2018/1999 zgodnie z tym udziałem, ze względu na konieczność zwiększenia wysiłków na rzecz wspólnego osiągnięcia przedmiotowego celu. Przedstawienie szczegółowych i wymiernych polityk i środków, zgodnych z obowiązkami określonymi w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 (⁸), aby umożliwić terminowe i racjonalne pod względem kosztów osiągnięcie tego wkładu. Zwiększenie poziomu ambicji w sektorze ogrzewania i chłodzenia oraz sektorze transportu na potrzeby osiągnięcia orientacyjnego celu zawartego w art. 23 dyrektywy (UE) 2018/2001 oraz celu dotyczącego transportu określonego w art. 25 dyrektywy (UE) 2018/2001. Przedstawienie dodatkowych informacji i środków odnośnie do ram wspomagających prosumpcję energii i społeczności energetyczne działające w zakresie energii odnawialnej, zgodnie z art. 21 i 22 dyrektywy (UE) 2018/2001.
3. Znaczące zwiększenie ambicji odnośnie do ograniczenia zużycia energii – zarówno końcowej, jak i pierwotnej – w 2030 r., mając na uwadze potrzebę zwiększenia wysiłków na rzecz osiągnięcia unijnego celu w zakresie efektywności energetycznej na rok 2030. Pełne prognozy i scenariusze umożliwiające ocenę oczekiwanych skutków nowych planowanych polityk, środków i programów na zużycie energii pierwotnej i końcowej dla każdego sektora przynajmniej do 2040 r., w tym na rok 2030, wraz z orientacyjną trajektorią, począwszy od 2021 r. Położenie większego nacisku na efektywność energetyczną w sektorze transportu poprzez zwiększenie zakresu środków związanych z tym konkretnym sektorem, biorąc pod uwagę, że ma on odpowiadać za połowę energii zużytej w tym kraju w 2030 r.
4. Określenie przyszłościowych założeń i celów dotyczących integracji rynku, w szczególności środków dla sektora gazu, w kontekście planów dotyczących dostaw gazu ziemnego na jego terytorium w najbliższej przyszłości. Przedstawienie aktualnej sytuacji w zakresie organizacji rynków energii elektrycznej, w sposób jasny i spójny z celami i założeniami opisanymi w wymiarze rynku wewnętrznego.
5. Doprecyzowanie krajowych założeń i celów dotyczących finansowania badań naukowych, innowacji i konkurencyjności, w szczególności w związku z unią energetyczną, które mają być realizowane od chwili obecnej do 2030 r., tak aby można je było łatwo zmierzyć i dostosować pod kątem wsparcia realizacji celów w innych wymiarach zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu. Oparcie tych założeń na konkretnych i odpowiednich politykach i środkach, z uwzględnieniem tych, które mają zostać opracowane we współpracy z innymi państwami członkowskimi, takich jak europejski strategiczny plan w dziedzinie technologii energetycznych.
6. Zintensyfikowanie istniejących uzgodnień dotyczących współpracy regionalnej z sąsiadującą Grecją oraz innymi państwami członkowskimi, w tym w wymiarach rynku wewnętrznego, bezpieczeństwa energetycznego oraz badań naukowych, innowacji i konkurencyjności. Zacieśnienie współpracy – ewentualnie w kontekście inicjatywy „Czysta energia dla wysp w UE” – z państwami członkowskimi i regionami wyspiarskimi stojącymi w obliczu podobnych wyzwań i możliwości związanych z kwestiami geograficznymi, klimatycznymi i infrastrukturalnymi w procesie transformacji energetycznej.
7. Dodanie kompleksowej sekcji określającej wszystkie potrzeby inwestycyjne w podziale na wymiary i podwymiary, wraz z jasnym opisem metodyki zastosowanej do oszacowania potrzeb w zakresie finansowania oraz jego prawdopodobnych krajowych, regionalnych i unijnych źródeł.
8. Przedstawienie wykazu wszystkich dotacji w dziedzinie energii, w tym w szczególności w zakresie paliw kopalnych, oraz podjętych działań, jak również planów stopniowego wycofywania tych dotacji.

(⁷) SWD(2019) 223.

(⁸) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).

9. Uzupelnienie analizy interakcji z polityka w zakresie jakosci powietrza i emisji zanieczyszczen powietrza poprzez przedstawienie i ilosciowe okreczenie wplywu roznych scenariuszy na zanieczyszczenie powietrza, dostarczenie bazowych informacji oraz uwzglednienie efektow synergii i kompromisow.
10. Lepsze uwzglednienie aspektow sprawiedliwej i uczciwej transformacji, w szczegolnosci poprzez przedstawienie bardziej szczegolowych informacji na temat wplywu planowanych zalozen, a takze polityk i srodkow, na spoleczenstwo, zatrudnienie i umiejetnosci. Dalsze rozwinięcie podejścia do kwestii ubóstwa energetycznego, w tym poprzez dodatkowe analizy na temat oczekiwanego wplywu proponowanych polityk i srodkow w poszczegolnych wymiarach na poziom ubóstwa energetycznego, zgodnie z wymogami rozporzadzenia (UE) 2018/1999.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 czerwca 2019 r.

W imieniu Komisji

Miguel ARIAS CAÑETE

Członek Komisji
